

Türkiye Süt ve Et Sanayii

Sanayi toplumu ve bilgi toplumu aşamalarında, tarımın ulusal ekonomideki ve istihdamdaki payı nisbi olarak azalmakla beraber, tarım temel ve vazgeçilmez öneme sahip bir sektördür.

Buna karşın Ülkemiz tarımında önemli problemler bulunmaktadır. Ülkemiz hiç zaman kaybetmeden gerekli politikaları - katılımcı bir yaklaşımla oluşturmak ve uygulamak zorundadır.

Ülkemiz tarım politikalarının yeniden yapılandırılmasının ana hedefi, öncelikle, sektörün sorunlarından arındırılarak, kendi ayakları üzerinde duran ve gelişen dinamik bir yapıya kavuşturulması olmalıdır.

Zira, koşullar tarımda çağdaş bir tarımsal yapı-rasyonel bir üretim doğrultusu -etkin- verimli işleyen bir pazar ve işleme süreci ve etkin bir üretici örgütlenmesinden oluşan "YENİDEN YAPILANMA STRATEJİSİ"ni gerektirmektedir. Türkiye , kendi toplumunun, sanayisinin gelişen ihtiyaçlarını karşılamak, özellikle de gelişmiş ülkelerin tarım ürünü pazarı olup, sektörün tasfiye olmasını önlemek ve bağımsızlığını korumak için, tarımda gelenekseli aşan, gerçekçi bir atılım sürecine girmek zorundadır. Böylesi bir yeniden yapılanma doğrultusunu realize edecek yeni politikalara, yeni destekleme anlayışlarına ihtiyaç vardır.

Türkiye toplumunun besin güvenliğini sağlayacak, kendine yeterlilik ve dış pazarda yarışabilmesini ve karşılaştırmalı üstünlüğü birlikte kavrayacak yeni , rasyonel bir üretim doğrultusunu gerçekleştirmelidir. Bu çerçevede başta hayvancılık olmak üzere stratejik önem taşıyan dallarda üretkenliğini geliştirmelidir. Yerli sanayinin talebini kalite ve miktar açısından karşılayacak projeksiyonlara yönlendirecek politikaları geliştirmelidir.

Özetlenen bu yeniden yapılanma doğrultularına ulaşmak için tek etkili araç "Yeni -rasyonel- seçici" bir destekleme anlayışını uygulamaktır. Böylesi bir destekleme anlayışı siyasi amaç yerine, sektörün gelişimini öngören yapısal dönüşümü özendiren, rasyonel üretim desenini yönlendiren, teknoloji kullanımını teşvik eden doğrultulara oturtulmalıdır. Dış koşul ve kısıtları da gözeten yeni destekleme anlayışı, üretimde stratejik önemi olan ve dış pazar gelişme şansı bulunan ürünlerde örneğin hayvansal ürünlerde, prim sistemi yaygınlaştırılarak uygulanmalıdır.

Halen 63 milyon civarında bulunan nüfusumuzun 2010 yılında 78 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Halen bitkisel ve hayvansal ürünler üretimi artış hızının nüfus artış hızının altında gerçekleşmekte oluşu gelecekte ülkemizi bir gıda açığı tehlikesiyle karşı karşıya bırakabilecektir.

Ali GÜLER
SETBİR Yönetim Kurulu Başkanı

Bugün için aşırı dış rekabete karşı hemen hemen hiç korunmayan, ihracatı özendirilmeyen ve üretimine fiyat desteği sağlanmayan hayvancılık sektörü önemli problemlerle karşı karşıya bulunurken, hayvancılığı ihmal eden politikalar önümüzdeki yıllarda milyar dolarları aşacak hayvansal ürün ithalatı faturlarını önümüze getirecektir.

SETBİR olarak değişik platformlarda sürdürdüğümüz faaliyetlerimizi büyük ölçüde hayvansal ürünlerin üretimi kadar tüketimi konusunda da yoğunlaştırmış bulunuyoruz. Birlik olarak ülkemiz insanlarının yeterince hayvansal protein alamadığı gerçeğine ve bunun getireceği sorunlara, ilgili ve sorumluların dikkatini çekmeye çalışıyoruz.

Bu sorunların Küreselleşme Sürecinde ve toplumlar arası rekabette Ülkemiz insanlarına fiziksel ve zihinsel dezavantajlar getireceğini vurgulamaya çalışıyoruz.

Sağlıklı kırmızı et ve süt ürünleri sanayiinin hammaddesi yine sağlıklı canlı hayvandır. Son günlerde ve yıllardan beri devam etmekte olan bir sorun da, hayvanların sağlığını tehdit eden hayvan hareketlerinin ciddi bir biçimde kontrol altına alınamayıp, Türkiye'nin doğusundan en batı ucuna kadar çoğu zaman hayvanların rahatlıkla hiçbir noktada kontrolden geçmeden ulaşabildiği görülmektedir. Yetkili ve sorumlu makamların bile zaman zaman ifade ettikleri gibi yurt dışından kaçak olarak gündelik ve önemli miktarlarda canlı hayvanların yurdumuza sokulduğu da bir gerçektir.

Bu durum hayvanlardan elde edilecek ürünlerde ve milli ekonomimizde büyük kayıplara neden olmaktadır. Bu itibarla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının ciddi bir koordinasyon içinde çalışmalarıyla hayvan hareketlerinin kontrol altına alınabileceğine inanıyoruz. Bakanlıklarımızın bu alandaki gayretlerini memnuniyetle karşılıyoruz.

Ancak alınan önlemlerin yeterli olduğunu maalesef söyleyemiyoruz. Bu gün için, bütün gelişmelere rağmen ülkemizde et ve süt ürünleri sanayii hammadde temininden nihai tüketime kadar çözüm bekleyen pek çok soruna sahiptir.

Özellikle ve ilk başta Ülkemizde et ve süt ürünlerinin büyük bir bölümü hala insan sağlığını tehdit eder koşullarda üretilmektedir. Avrupa Birliği'ne katılma çabalarımızı sürdürdüğümüz ve AB'nin Ortak

Tarım Politikası'na entegrasyonunu tartıştığımız günlerde ülkemizde halen "Merdiven Altı Üretim" tabir ettiğimiz et ve süt ürünlerini marketlerde görmemiz açıklanamaz bir çelişkidir.

Bugüne kadar çeşitli mevzuatın karmaşık bir şekilde kısmen uygulandığı bir ortamda kırmızı et ve süt sanayii sağlıklı bir yapıya kavuşamamıştır. Halkımız yeterince bilgilendirilmemekte ve ekonomik zorluklarla sağlığa zararlı markasız ürünlere yöneltilmektedir.

AB için Türkiye Ulusal Programının yayınlandığı son aylarda "CODEX ALIMENTARIUS" standartlarına uygun nitelikte üretim yapmaya gerek halkımızın sağlığı gerekse rekabet edebilirlik açısından mecbur olduğumuzun bilinci içinde yeni mevzuat düzenlemeleri yapılmaktadır. Bu mevzuatın gerçekten yürürlüğe girebilmesi, haksız rekabetin ve kayıt dışı üretimin durdurulabilmesi, tüketici ve sanayinin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi ile başlayan bir süreç içinde başta devlet olmak üzere sanayinin ve tüketicinin denetime aktif bir şekilde katılımıyla mümkün olabilecektir.

Öte yandan bu sanayi kolunda hammadde temininde tam bir karmaşa yaşanmaktadır. Arz ve talebin yıl içerisindeki seyri düzensizdir. Pazara pek çok dış müdahale söz konusudur.

Üretici, sanayi ve tüketici üçgeninde tarafların hiçbirinin yıllardır memnun olmadığı bir ortamda, tarafların dolayısıyla ülkenin çıkarları açısından sorunları ortak bir platformda tartışacak ve çözüm yolları önerebilecek yasaya dayalı bir "Ulusal Süt Konseyi" ile "Ulusal Et Konseyi"nin vakit geçirilmeden kurulmasında yarar görmekteyiz. Böylece bugün için yaşadığımız sorunların büyük bir bölümünün giderilebileceğine inanıyoruz. Bu konseylere bağlı olarak oluşturulacak "FON" larla AB'deki FEOGA benzeri çalışmalar yapmak ve gerektiğinde piyasalara girerek ürün fiyatlarını düzenlemek için müdahale alımları yapmak mümkün olabilecektir.

Sonuç olarak; Hayvansal protein tüketim açığı olan halkımızın dengeli ve sağlıklı beslenmesini sağlayarak, genç nüfusumuzun ruh ve fizik sağlığını korumak, siyasi hükümetlerin Anayasal Görevleridir. Hükümetler ve birey olarak sektör ilgilileri bu görevi yerine getirmek için gerekli tüm önlemleri almak sorumluluğundadır. ■